

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
& ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ
ΠΡΟΤΥΠΩΝ & ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Αθήνα, 30 /01 /2020
Α Π: Δ1/ 83

ΠΡΟΣ: Όπως Πίνακας Διανομής

Ταχ.Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Τ.Κ.: 10559
Πληροφορίες: Ζωή Μαγουλά, Σταματίνα – Αμαλία Σαρρή, Κατερίνα Μπαρτζώκα
Τηλέφωνα: 2131511153, 2131511109, 2131511118
FAX: 2103231316
e-mail: zmagoula@isotita.gr, amsarri@isotita.gr, kmpartzoka@isotita.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ αριθ. 1/2020

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του ν.4604/2019 «Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας – Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας – Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση – Λοιπές διατάξεις» σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Με τον ν. 4604/2019 (ΦΕΚ 50 Α'), θεσπίστηκε για πρώτη φορά ένα συνεκτικό σύνολο κανόνων με αντικείμενο την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων την πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

Με τον νόμο αυτό καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι εθνικοί μηχανισμοί και φορείς για την πραγμάτωση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Σε κεντρικό επίπεδο, ο εθνικός μηχανισμός περιλαμβάνει τη Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ.), το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.), τις Υπηρεσιακές Μονάδες των Υπουργείων για την ισότητα των φύλων και τον Συνήγορο του Πολίτη (Τομέας Ίσης Μεταχείρισης).

Σε περιφερειακό επίπεδο, ο εθνικός μηχανισμός περιλαμβάνει τις Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας και το Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας, τα οποία συστήνονται σε κάθε

Περιφέρεια, τον Τομέα Ισότητας της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.), καθώς και το Γραφείο Ισότητας των Φύλων της ΕΝ.Π.Ε.

Σε τοπικό επίπεδο, ο εθνικός μηχανισμός περιλαμβάνει τις Υπηρεσιακές Μονάδες άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων των Δήμων, τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας, οι οποίες συστήνονται σε κάθε Δήμο, την Επιτροπή Ισότητας της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, καθώς και το Γραφείο Ισότητας της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.

Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του ν.4604/2019 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

1. Σύσταση Περιφερειακής Επιτροπής Ισότητας και Αυτοτελούς Γραφείου Ισότητας στις Περιφέρειες (άρθρο 7 ν. 4604/2019) :

Η υποχρέωση κάθε Περιφέρειας να συγκροτεί, με απόφαση του/της Περιφερειάρχη, Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας, προβλεπόταν και πριν τον ν. 4604/2019, στο άρθρο 186 παρ. VI ν. 3852/2010. Η Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας αποτελούσε συμβουλευτικό όργανο με αρμοδιότητα να εξειδικεύει τις γενικές-κεντρικές πολιτικές για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο και να εισηγείται προτάσεις τόσο στα αρμόδια όργανα που σχεδιάζουν και εφαρμόζουν πολιτικές και μέτρα σε τοπικό επίπεδο, όσο και στην τότε Γ.Γ.Ι.Φ.

Για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 186 παρ. IV τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν. 4604/2019 και αυξάνονται τα μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων, και διευρύνονται οι αρμοδιότητές της με στόχο την καλύτερη προώθηση της ουσιαστικής ισότητας. Η Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων έχει πλέον τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Λαμβάνει υπ' όψιν τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, με σκοπό την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές της Περιφέρειας.
- Εισηγείται και συμμετέχει στην κατάρτιση Περιφερειακού Σχεδίου Ισότητας.
- Διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας τη λήψη αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής.
- Συνεργάζεται με τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας, τις αρμόδιες Υπηρεσιακές Μονάδες της Περιφέρειας, το Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας της Περιφέρειας, καθώς

και με λοιπές δομές και συλλογικότητες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών.

- Εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο την ένταξη έργων στις Συλλογικές Αποφάσεις Έργων Περιφέρειας (Σ.Α.Ε.Π.), που προωθούν τα ανωτέρω μέτρα καθώς και σχετικές δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης των πολιτών.
- Συνεργάζεται με τις δομές του δικτύου της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών σε επίπεδο Περιφέρειας, καθώς και με φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών.
- Επιδιώκει τη διασφάλιση και προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των έμφυλων στερεοτύπων μέσα από δράσεις επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης των πολιτών της Περιφέρειας.

Υπό το ισχύον νομικό πλαίσιο, η Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας συγκροτείται πλέον με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου και αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) Τον/την αρμόδιο/α θεματικό/ή Αντιπεριφερειάρχη ή εντεταλμένο/η περιφερειακό/ή σύμβουλο ως Πρόεδρο, όπως ορίζεται από τον/την οικείο/α Περιφερειάρχη,

β) έναν/μία (1) εκπρόσωπο των Δήμων της Περιφέρειας, που υποδεικνύεται από την οικεία Περιφερειακή Ένωση Δήμων και είναι μέλος της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας Δήμου της οικείας Περιφέρειας,

γ) έναν/μία (1) υπάλληλο της υφιστάμενης Υπηρεσιακής Μονάδας άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων ή του Αυτοτελούς Γραφείου Ισότητας ή της Διεύθυνσης Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας ή Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας ή Αναπτυξιακού Προγράμματος της οικείας Περιφέρειας,

δ) έναν/μία (1) κοινό/ή εκπρόσωπο των επαγγελματιών επιμελητηρίων της οικείας Περιφέρειας,

ε) έναν/μία (1) εκπρόσωπο της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4547/2018 (Α' 102), η οποία εδρεύει στην πρωτεύουσα της Περιφέρειας,

στ) έναν/μία (1) κοινό/ή εκπρόσωπο των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της οικείας Περιφέρειας,

ζ) έναν/μία (1) κοινό/ή εκπρόσωπο των δικηγορικών συλλόγων της οικείας Περιφέρειας,

η) έναν/μία (1) εκπρόσωπο αντιπροσωπευτικής γυναικείας/φεμινιστικής οργάνωσης ή μη κυβερνητικής οργάνωσης με δράση σε θέματα της ισότητας των φύλων, που υποδεικνύεται από την εκάστοτε Περιφέρεια και

θ) έναν/μία (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, που υποδεικνύεται από τη Γενική Γραμματέα Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων.

Τα μέλη των υποπεριπτώσεων β' έως και θ' ορίζονται με τους/τις αναπληρωτές/τριες τους.

Οι εκπρόσωποι των υποπεριπτώσεων δ', στ' και ζ' ορίζονται με κοινή επιστολή των Προέδρων των φορέων ή των Πρυτάνεων αντίστοιχα.

Ο μη έγκαιρος ορισμός των μελών των ανωτέρω περιπτώσεων δεν κωλύει τη συνέχιση της διαδικασίας συγκρότησης και λειτουργίας της Επιτροπής. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ζητείται εγγράφως από τους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, ο ορισμός των μελών και να παρέχεται εύλογος χρόνος προκειμένου αυτοί να αποφανθούν.

Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος της Περιφέρειας, ο/η οποίος/α ορίζεται από τον/την Περιφερειάρχη.

Τα μέλη της Επιτροπής δεν λαμβάνουν για τη συμμετοχή τους σε αυτήν κανενός είδους αμοιβή ή αποζημίωση.

Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, οι Περιφέρειες θα πρέπει να προβούν άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες για τη συγκρότηση Περιφερειακής Επιτροπής Ισότητας. Σημειώνεται ότι ακόμα και οι Περιφέρειες που είχαν συγκροτήσει Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας με βάση το προϊσχύσαν άρθρο 186 παρ. VI του ν. 3852/2010, θα πρέπει να προβούν εκ νέου στη συγκρότηση της Επιτροπής με τη διαδικασία, τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες, που προβλέπονται στη διάταξη του άρθρου 7 του ν. 4604/2019, κοινοποιώντας τη σχετική απόφαση και στην υπηρεσία μας.

Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4604/2019 συστήνεται, σε κάθε Περιφέρεια, Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον/ στην Περιφερειάρχη, δηλαδή αποτελεί πλέον δομή της Περιφέρειας.

Το Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας στελεχώνεται από δύο (2) τουλάχιστον υπαλλήλους της Περιφέρειας, κατόπιν απόφασης του/ της Περιφερειάρχη και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Συλλέγει και επεξεργάζεται τα στοιχεία που αφορούν στην ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων στις πολιτικές, τις δράσεις και τα προγράμματα της Περιφέρειας.

β) Αποτιμά τις πολιτικές και τις δράσεις της Περιφέρειας για την εξάλειψη των διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και καταρτίζει σχετική έκθεση, την οποία υποβάλλει ο /η Περιφερειάρχης προς το Περιφερειακό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο κάθε έτους.

γ) Συνεργάζεται με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων.

δ) Διασφαλίζει τη συνεργασία των υπηρεσιών της Περιφέρειας με τη Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων βάσει των κατευθύνσεων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, όπως το προηγούμενο διαμορφώνεται κάθε φορά.

Ενόψει των ανωτέρω θα πρέπει οι Περιφέρειες να προβούν σε άμεσες ενέργειες για τη στελέχωση των εν λόγω Γραφείων και να μας ενημερώσουν για τα στοιχεία επικοινωνίας των υπεύθυνων υπαλλήλων το αργότερο μέχρι 28.2.2020.

2. Σύσταση Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας στους Δήμους (άρθρο 6 ν. 4604/2019) :

Είναι γνωστό ότι, εντός του θεσμικού πλαισίου του Καλλικράτη (άρθρο 70 ν. 3852/2010), στο οποίο προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης Επιτροπών από το Δημοτικό Συμβούλιο, βάσει του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του και με σκοπό την επεξεργασία θεμάτων αρμοδιότητάς του, υπήρχε η δυνατότητα σύστασης, μεταξύ άλλων, και Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας, πράγμα που κάποιοι Δήμοι είχαν πράξει.

Με το άρθρο 6 του ν. 4604/2019 προστέθηκε, σε συνέχεια του άρθρου 70 του ν. 3852/2010, νέο άρθρο 70Α, βάσει του οποίου συστήνεται πλέον σε κάθε Δήμο «Δημοτική Επιτροπή Ισότητας», καθώς η σύστασή της σε όλους του Δήμους κρίνεται επιβεβλημένη.

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο, η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας είναι συμβουλευτικό προς το Δημοτικό Συμβούλιο όργανο και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Σε συνεργασία με την αρμόδια Υπηρεσία, συμμετέχει και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του Δήμου, εισηγείται και συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο.
- Διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου, τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής.

- Συνεργάζεται με την «Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων», με τις αρμόδιες, κατά περίπτωση, Υπηρεσιακές Μονάδες του Δήμου, με δομές και συλλογικότητες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών σε τοπικό επίπεδο.
- Συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ. για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και με φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών.

Συνεπώς, η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας αποτελεί τον σύνδεσμο της Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ. με τους Δήμους, σε επίπεδο πολιτικών ισότητας και μπορεί να αναλαμβάνει πρωταγωνιστικό ρόλο στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές που εμπίπτουν στο φάσμα των αρμοδιοτήτων των Δήμων.

Ενδεικτικά, η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας μπορεί να συνδιοργανώνει ενημερωτικές εκδηλώσεις, ημερίδες/συνέδρια, επιμορφωτικά προγράμματα και σεμινάρια σε θέματα κακοποίησης/πρόληψης της βίας, υγείας, γυναικείας απασχόλησης και πολιτικών ίσων ευκαιριών, καταπολέμησης των στερεοτύπων με βάση το φύλο, ενίσχυσης της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις ευθύνης, καθώς και να συνεργάζεται με γυναίκες από το πεδίο του πολιτισμού και των τεχνών σε επίπεδο Δήμου ή/και Περιφέρειας, με την Α΄/θμια και Β΄/θμια εκπαίδευση και με τις Μονάδες Υγείας για ενημερωτικές εκδηλώσεις που θα απευθύνονται σε μαθητές και μαθήτριες των Δήμων κ.λπ.

Η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας συγκροτείται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και αποτελείται από τα εξής μέλη:

- Έναν/μία (1) Αντιδήμαρχο ή εντεταλμένο/η ή δημοτικό/ή σύμβουλο ως Πρόεδρο,
- έναν/μία (1) δημοτικό/ή σύμβουλο των λοιπών παρατάξεων του Δημοτικού Συμβουλίου,
- έναν/μία (1) υπάλληλο της Υπηρεσιακής Μονάδας Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων του Δήμου,
- έναν/μία (1) εκπρόσωπο της Ένωσης Συλλόγων Γονέων του Δήμου,
- έναν/μία (1) εκπρόσωπο τοπικού επαγγελματικού/εμπορικού συλλόγου ή συνεταιριστικής οργάνωσης,
- έναν/μία (1) εκπρόσωπο τοπικού γυναικείου/ φεμινιστικού συλλόγου/ φεμινιστικής οργάνωσης ή μη κυβερνητικής οργάνωσης με δράση σε θέματα της ισότητας των φύλων,

- δύο (2) εμπειρογνώμονες δημότες με ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων.

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου πρέπει να καθορίζεται ο τρόπος επιλογής των μελών, η λειτουργία και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την οργάνωση της Επιτροπής .

Τα μέλη της Επιτροπής δεν λαμβάνουν για τη συμμετοχή τους σε αυτήν κανενός είδους αμοιβή ή αποζημίωση.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι με το άρθρο 5 του ν. 4604/2019, προστέθηκε νέα αρμοδιότητα στον Τομέα Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, η οποία αφορά στην προώθηση της ισότητας των φύλων. Συγκεκριμένα, στην παρ. Ι του αρθ. 75 του Κώδικα Δήμων & Κοινοτήτων (ν.3463/06) προστέθηκε υποπερ. 35, η οποία έχει ως εξής: «*Η σχεδίαση, η οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων προώθησης της ισότητας των φύλων, σύμφωνα με τις πολιτικές της Γ.Γ.Ι.Φ. και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων και πρωτοβουλιών για την προώθηση της ισότητας των φύλων εντός των διοικητικών τους ορίων, καθώς και την εφαρμογή του εργαλείου της "Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες", με την υλοποίηση των δεσμεύσεων που διατυπώνονται σε αυτή για την προώθηση της αρχής της ισότητας των φύλων*».

Είναι γνωστό ότι η «Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες» εκπονήθηκε από το Συμβούλιο των Δήμων και των Περιφερειών της Ευρώπης (CEMR) με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω του 5^{ου} Κοινοτικού Προγράμματος Δράσης για την Ισότητα των Φύλων. Κάθε Περιφέρεια και Δήμος που υπογράφει τη Χάρτα αναλαμβάνει δημόσια δέσμευση για την προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλων και για την υλοποίηση των δεσμεύσεων που διατυπώνονται στη Χάρτα. Η προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλων επιτυγχάνεται με την ένταξη της διάστασης του φύλου (gender mainstreaming) στη χάραξη, εφαρμογή και αξιολόγηση των πολιτικών σε τοπικό επίπεδο, ώστε άνδρες και γυναίκες να επωφελοούνται ισότιμα από όλες τις δημόσιες παρεμβάσεις, κατά τρόπο πρακτικό και ουσιαστικό.

Προς την κατεύθυνση υλοποίησης των δεσμεύσεων που διατυπώνονται στη Χάρτα, κάθε Δήμος που την υπογράφει, αναλαμβάνει να καταρτίσει ένα Σχέδιο Δράσης για την ένταξη της ισότητας των φύλων, στο οποίο καθορίζονται οι προτεραιότητες, οι ενέργειες και τα μέσα για το σκοπό αυτό. Επίσης αναλαμβάνει να αναπτύσσει σχέσεις με όλα τα αρμόδια όργανα και φορείς στην επικράτειά του, για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας στην πράξη.

Καθίσταται σαφές ότι οι Δήμοι, ως βαθμίδες διακυβέρνησης που βρίσκονται σε αμεσότερη επαφή με τις τοπικές κοινωνίες και που, στα πλαίσια του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, συγκεντρώνουν πλέον όλες τις αρμοδιότητες στους τομείς φροντίδας, πρόληψης και καταπολέμησης της βίας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της πρόνοιας, αποτελούν το πλέον κατάλληλο πεδίο για την επίτευξη της ουσιαστικής και πραγματικής ισότητας των φύλων σε τοπικό επίπεδο.

Επομένως, στο πλαίσιο της διοίκησης των τοπικών υποθέσεων τους και της χάραξης της πολιτικής τους, οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού οφείλουν να προωθούν την ισότητα των φύλων και να φροντίζουν για την εφαρμογή της «Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες», καταρτίζοντας, κατόπιν διαβούλευσης, Σχέδια Δράσης και μεριμνώντας για την υλοποίησή τους, με τη λήψη μέτρων και δράσεων, που, με πρακτικούς τρόπους θα έχουν θετικό αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή των πολιτών.

Κατόπιν των ανωτέρω, όσοι Δήμοι δεν έχουν ακόμη υπογράψει την «Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες» θα πρέπει να προβούν στην υπογραφή της. Επίσης όλοι οι Δήμοι θα πρέπει να προβούν άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες για τη συγκρότηση Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας, κοινοποιώντας τη σχετική απόφαση και στην υπηρεσία μας.

Σημειώνεται ότι και οι Δήμοι που είχαν συγκροτήσει Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων με βάση το άρθρο 70 του ν. 3852/2010, θα πρέπει να προβούν εκ νέου στη συγκρότηση αυτής, με τις διαδικασίες, τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 6 του ν. 4604/2019, βάσει του οποίου προστέθηκε το άρθρο 70Α στον ν. 3852/2010 (Α' 87).

3. Δυνατότητα σύστασης οργανικής μονάδας στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και στα νομικά πρόσωπα αυτών με τίτλο «Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών» και «Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών» (άρθρα 25, 26 ν. 4604/2019).

Στη διάταξη του άρθρου 25 του ν.4604/2019 προβλέπεται η δυνατότητα για τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών, να συστήνουν οργανική μονάδα, υπό τον τίτλο «Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών», με αρμοδιότητες την παροχή: α) υπηρεσιών ενημέρωσης και εξειδικευμένης πληροφόρησης σε θέματα ισότητας των φύλων, β) υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης, γ) συμβουλευτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών πληροφόρησης για τα δικαιώματα των γυναικών-θυμάτων βίας και γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, δ) υπηρεσιών παραπομπής ή συνοδείας των θυμάτων σε ξενώνες φιλοξενίας, σε δικαστικές και δημόσιες αρχές, ε) νομικών υπηρεσιών -σε

συνεργασία με τους δικηγορικούς συλλόγους- σε γυναίκες-θύματα βίας και πολλαπλών διακρίσεων και στ) εργασιακής συμβουλευτικής. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών υπάγεται στη Διεύθυνση που ασκεί αρμοδιότητες Κοινωνικής Προστασίας ή Κοινωνικής Υπηρεσίας. Η στελέχωση κάθε Συμβουλευτικού Κέντρου περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον πέντε (5) υπαλλήλους των ειδικοτήτων που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4604/2019.

Για τη σύσταση και στελέχωση Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών, το αρμόδιο όργανο προβαίνει στις απαραίτητες τροποποιήσεις του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Ο.Τ.Α. ή των νομικών προσώπων αυτού.

Επίσης, στη διάταξη του άρθρου 26 του ν. 4604/2019 προβλέπεται η δυνατότητα για τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών, να συστήνουν οργανική μονάδα υπό τον τίτλο «Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών», με αρμοδιότητα την παροχή ασφαλούς διαμονής σε γυναίκες-θύματα έμφυλης βίας, σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις και τα τέκνα τους μέχρι και την ηλικία που προβλέπεται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας του Ξενώνα. Ο Ξενώνας υπάγεται στη Διεύθυνση που ασκεί αρμοδιότητες Κοινωνικής Προστασίας ή Κοινωνικής Υπηρεσίας του Ο.Τ.Α. ή του νομικού προσώπου αυτού. Η στελέχωση και λοιπά θέματα, που αφορούν στη λειτουργία των Ξενώνων, ρυθμίζονται με τη διάταξη του άρθρου 26 του ν. 4604/2019.

Για τη σύσταση και στελέχωση του Ξενώνα, το αρμόδιο όργανο των Ο.Τ.Α. ή των νομικών προσώπων τους, προβαίνει στις απαραίτητες τροποποιήσεις του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας τους.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών πρέπει να είναι σύμφωνος με τον Πρότυπο Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, ο οποίος καταρτίζεται με απόφαση της Γενικής Γραμματέως Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων και εγκρίνεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (άρθρο 29 του ν. 4605/2019).

Σήμερα, πέρα από την Τηλεφωνική Γραμμή SOS 15900, έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν σαράντα δύο (42) Συμβουλευτικά Κέντρα και είκοσι (20) Ξενώνες στο πλαίσιο λειτουργίας του «Εθνικού δικτύου υποστήριξης γυναικών», το οποίο χρηματοδοτείται από το Ε.Π. Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020. Από τα 42 Συμβουλευτικά Κέντρα, ένα (1) λειτουργεί με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (ΓΓΟΠΙΦ), δεκατέσσερα (14) από το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) και είκοσι επτά (27) λειτουργούν με ευθύνη (τελικοί δικαιούχοι) των τοπικών Δήμων.

Από τους είκοσι (20) Ξενώνες οι δύο (2) υπάγονται στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) και οι υπόλοιποι δέκα οκτώ (18) λειτουργούν με ευθύνη των τοπικών Δήμων.

Δεδομένης της σπουδαιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν οι εν λόγω δομές, ιδίως μετά την κύρωση από τη Χώρα μας της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας, της 11^{ης} Μαΐου 2011 με το ν.4531/2018 (62 Α') και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συνέχιση της λειτουργίας τους.

Ας μην ξεχνάμε πως η ανωτέρω Σύμβαση αποτελεί το πρώτο νομικά δεσμευτικό μέσο διεθνώς και ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την πρόληψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, τον τερματισμό τους, την επιβολή αυστηρών ποινών στους δράστες αλλά και για την προστασία των θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας.

Η αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής της εν λόγω Σύμβασης στην Ελλάδα θα πραγματοποιηθεί από την Ειδική Ανεξάρτητη Αρχή του Συμβουλίου της Ευρώπης για την παρακολούθηση της Σύμβασης (GREVIO) μέσω της συμπλήρωσης εκτενούς ερωτηματολογίου με ημερομηνία εκκίνησης τον Φεβρουάριο 2021. Η ύπαρξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου υποστήριξης των γυναικών θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας ή και πολλαπλών διακρίσεων αποτελεί είναι ιδιαίτερα σημαντική σε αυτή τη διαδικασία.

Στο πλαίσιο αυτό οι τοπικές και περιφερειακές δομές που έχουν ήδη συσταθεί αλλά και αυτές που είναι υπό σύσταση, οφείλουν να πραγματοποιήσουν τις κατάλληλες συνέργειες με τις κατά τόπους υπηρεσίες των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας, Υγείας, Δικαιοσύνης και Μετανάστευσης και Ασύλου αλλά και με κοινωνικούς εταίρους που μπορούν να υποστηρίξουν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσεων στο πεδίο αρμοδιότητάς τους.

Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν σε τρεις βασικούς πυλώνες. Στην ενημέρωση, την εκπαίδευση και επιμόρφωση και στη συλλογή στατιστικών στοιχείων των εμπλεκόμενων μερών και κυρίως των πολιτών.

Για την υλοποίηση των Σχεδίων Δράσεων, προτείνεται η ένταξη των δράσεων υπό τη μορφή έργων σε συγχρηματοδοτούμενα Περιφερειακά Ευρωπαϊκά Προγράμματα ΕΣΠΑ που βρίσκονται σε εξέλιξη και που θα έχουν τις προϋποθέσεις ένταξης στο νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα 2021-2027. Αυτό μπορεί να γίνει σε συνεργασία με τις τοπικές

και περιφερειακές αρμόδιες υπηρεσίες διαχείρισης των προγραμμάτων και με τις δομές της Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ.

Η Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ. παραμένει στη διάθεσή σας για τυχόν απορίες, περαιτέρω διευκρινίσεις και κάθε συνεργασία επί των ανωτέρω θεμάτων.

Η Γενική Γραμματέας
Οικογενειακής Πολιτικής
& Ισότητας των Φύλων

Μαρία Συρεγγέλα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.)
2. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.)
3. Περιφέρειες της χώρας
Γραφεία Περιφερειαρχών
4. Δήμοι της χώρας
Γραφεία Δημάρχων

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

1. Υπουργείο Εσωτερικών
 - α) Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα
 - γ) Γενική Δ/ση Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης
 - δ) Γενική Δ/ση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Αναπτυξιακής Πολιτικής
 - ε) Επιτελική Δομή Υπουργείου Εσωτερικών
2. Υπουργείο Δικαιοσύνης
Γενική Γραμματεία Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
3. Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
 - α) Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής
 - β) Ειδική Γραμματεία Πρώτης Υποδοχής
4. Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)
5. Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφεία Γενικών Γραμματέων
4. Γραφείο μας
5. Οργανικές μονάδες Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ.